

Potknięcia i poślizgnięcia jako główne przyczyny upadków

Upadki osób to nadal najliczniejsza grupa zdarzeń wypadkowych występujących w gospodarstwach rolnych. Najczęściej są to poślizgnięcia i potknięcia. Ich konsekwencją mogą być bolesne stłuczenia, otarcia, rozcięcia, złamania kończyn oraz skręcenia stawów, urazy kręgosłupa lub głowy. W niektórych przypadkach powodują długotrwałą niezdolność do pracy, niepełnosprawność, a nawet śmierć poszkodowanego.

Do głównych przyczyn potknięć możemy zaliczyć:

- progi w wejściach i przejściach oraz brak ich oznaczenia,
- instalacje naziemne biegnące w poprzek przejścia,
- zły stan nawierzchni podwórzy, nierówności i uszkodzenia,
- nieuporządkowane ciągi komunikacyjne, niejednokrotnie zastawione porzuconymi przedmiotami, narzędziami i leżącymi przewodami elektrycznymi itp.,
- ubytki, nierówności podłóg i posadzek w budynkach,
- brak odpowiedniego oświetlenia podwórza i stanowisk pracy oraz wnętrza budynków.

Głównymi przyczynami poślizgnięć są:

- rozlane ciecze różnego rodzaju, np. woda, oleje,
- oblodzenia, zapylenia i zanieczyszczenia na przejściach,
- nieutwardzone i śliskie nawierzchnie podwórzy,
- brak odprowadzenia wód opadowych,
- brak zabezpieczeń antypoślizgowych na ciągach komunikacyjnych, w pomieszczeniach związanych z obsługą zwierząt, narażonych na obecność wody i odchodów.

Bezpieczeństwo pracy i życia w gospodarstwie rolnym zależy od postawy rolnika i jego zaangażowania w eliminowanie zagrożeń, nawet tych pozornie błahych. Powinno to się odbywać na bieżąco i wejść w nawyk każdego mieszkańca gospodarstwa rolnego. Chodzi tu m.in. o wytarcie rozlanej wody, usunięcie pozostawionych przedmiotów, dbałość o odpowiednie warunki środowiska pracy, m.in. oświetlenie, które odgrywa ogromną rolę, w szczególności w miejscach gdzie łatwiej o potknięcia, takich jak schody, ciągi komunikacyjne w obejściach oraz korytarze w budynkach. Do każdego miejsca w gospodarstwie powinny prowadzić zaplanowane, bezpieczne i wygodne dojścia. Wszystkie nawierzchnie powinny być wyrównane i utwardzone. W budynkach podłogi powinny być stabilne, równe, nieśliskie, odporne na ścieranie oraz nacisk jak również łatwe do utrzymania w czystości. Schody w gospodarstwach nie mogą mieć ubytków, a nawierzchnia stopni powinna mieć dobrą przyczepność. Dodatkowo, w celu wyeliminowania upadków, przy schodach wyższych niż 5-stopniowe trzeba pomyśleć o zamontowaniu poręczy, a nad schodami zewnętrznymi – zadaszenia.

Odpowiednio dobrane obuwie robocze, przystosowane do wykonywanych czynności, zapewnia komfort podczas pracy, a także ogranicza ryzyko upadku podczas przemieszczania się. Należy unikać butów z odkrytymi palcami, na obcasach oraz z gładką podeszwą. W przypadku rolnictwa należy stosować obuwie odporne na poślizg na różnych podłożach. Protektor na podeszwie zwiększa bezpieczeństwo poruszania się po różnych nawierzchniach. Dodatkowym zabezpieczeniem jest usztywnienie stawu skokowego.

Główną przyczyną potknięć jest wspomniany brak ładu i porządku, szczególnie niebezpieczne są nieuprzątnięte, zastawione ciągi komunikacyjne. Zagwarantowanie odpowiedniej przestrzeni na stanowiskach pracy oraz usunięcie przeszkód z dojść do nich prowadzących może w znacznym stopniu ograniczyć ryzyko upadków osób. Warto również usunąć wszystkie wystające elementy: haki, gwoździe, pozostałości po śrubach fundamentowych, itp. oraz upewnić się, że nie ma żadnych ubytków i nierówności nawierzchni, nieprzykrytych kanałów czy kratek ściekowych.

Dobra organizacja pracy w gospodarstwie zapobiega jej nagromadzeniu, ogranicza ryzyko nadmiernego wysiłku i pośpiechu powodującego mniejsze skupienie uwagi na wykonywanej czynności, które może przyczynić się do zaistnienia wypadku.

Anna Krystyniak
PT KRUS w Bolestawcu

opracowano na podstawie wydawnictw KRUS